

Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь

Установа адукацыі

«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

**Аўтэнтчны фальклор:
праблемы вывучэння,
захавання, пераймання**

Матэрыялы III Міжнароднай навукова-
практычнай канферэнцыі

Мінск, 29-30 красавіка 2009

1Н // 344785К
(039)

МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ КАМІСІЯ
РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ ПА
СПРАВАХ UNESCO

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ
УНІВЕРСІТЭТ КУЛЬТУРЫ І
МАСТАЦТВАЎ

ЦЭНТР ЗАХАВАННЯ
СПАДЧЫНЫ ВУСНАЙ
ТРАДЫЦЫІ БЕЛАРУСАЎ

АЎТЭНТЫЧНЫ ФАЛЬКЛОР:

ПРАБЛЕМЫ ВЫВУЧЭННЯ, ЗАХАВАННЯ, ПЕРАЙМАННЯ

Зборнік навуковых прац удзельнікаў
III Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі
(Мінск, 29–30 красавіка 2009 г.)

Мінск
БДУКМ
2009

ЗМЕСТ

ПЛЕНАРНЫЯ ДАКЛАДЫ

<i>Ігорь Мацеевскі</i> Возрождение этнической музыки и специальное образование.....	7
<i>Інна Назина</i> О специфике учебного курса «Народная музыкально-инструментальная культура Беларуси»..	9
<i>Пётр Андрыічук</i> Этнические истоки украинского народно-хорового пения.....	13
<i>Ірэна Страздзіене</i> Асаблівасці фальклорнага руху Літвы.....	16
<i>Галіна Тавлай</i> Музыкальные средства моделирования картины мира в белорусской обрядовой песне.....	18

Секцыя 1

ПРАБЛЕМЫ АХОВЫ НЕМАТЭРЫЯЛЬНАЙ КУЛЬТУРНАЙ СПАДЧЫНЫ НА ДЗЯРЖАЎНЫМ І МІЖНАРОДНЫМ УЗРОЎНЯХ

<i>Аляксандр Смолік</i> Вывучэнне фальклору ў працэсе яго вуснага бытавання Канстанцінам і Яўстафіем Тышкевічамі.....	24
<i>Вольга Лабачэўская</i> Фалькларыстычны архіў Беларускага музея імя Івана Луцкевіча ў Вільні: вяртанне праз 65 гадоў.....	25
<i>Таццяна Бярковіч</i> Калекцыя аўдыязапісаў з архіва Сяргея Панізніка, перададзеная ў фонд фонаархіва Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі.....	27
<i>Ліна Добрыянская</i> Музыкальна-этнографічны архіў ПНІЛМЭ: асновныя этапы становлення і перспектывы развіцця.....	30
<i>Ларыса Рыжкова</i> Вопыт супрацоўніцтва ўзорнага ансамбля «Калыханка» з фальклорна-этнаграфічным калектывам вёскі Анаічыцы.....	32
<i>Наталья Хвир</i> Состояние и проблемы охраны нематериального культурного наследия Республики Беларусь.....	34
<i>Марыя Барткова</i> Музей-скансен у спажывецкім грамадстве: тэорыя і рэчаіснасць аховы помнікаў нематэрыяльнай культурнай спадчыны.....	35
<i>Антаніна Абрамовіч</i> Даследаванне і трансляцыя мастацкай культуры мядоцкага краю.....	37
<i>Генадзь Сівохін</i> Да пытання пра этнаграфічныя даследаванні Вацлава Ластоўскага.....	41
<i>Святлана Канановіч</i> Актуальныя пытанні навуковага вывучэння і фіксацыі нематэрыяльнай культурнай спадчыны.....	43

Секцыя 2

ТРАНСФАРМАЦЫЯ ЖАНРАЎ І ВІДАЎ АЎТЭНТЫЧНАГА ФАЛЬКЛОРУ

<i>Ганна Барвенава</i> Спадчына сярэдневяковых тэкстыльных рапартаў у народным мастацтве Беларусі...	46
<i>Лілія Пасічняк</i> К вопросу о современных трансформациях видов и жанров традиционного народно-инструментального ансамблевого искусства Украины.....	49
<i>Таццяна Марозава</i> Сацыядынаміка фальклору беларусаў на сучасным этапе.....	52
<i>Алена Боганева</i> Беларускія народныя легенды аб стварэнні свету ў сучасных запісах.....	54

<i>Ирина Смирнова</i> «Так усі прылежна за Богам ішлі!..» (традиции православия в народной культуре села Неглюбка Ветковского района Гомельской области).....	56
<i>Павел Мишин</i> Мифологические истоки фольклорного мотива езды на волке (на белорусском материале).....	59
<i>Мікола Козенка</i> «Лявоніха» ў сістэме беларускай харэаграфічнай аўтэнткі.....	61
<i>Лидия Котлярская</i> Некоторые аспекты использования белорусского народного орнамента в современной практике создания сценического образа.....	69
<i>Вікторыя Бяляева</i> Вусныя народныя апавяданні: гістарычны агляд.....	72
<i>Евгений Руцкий</i> Способы защиты от страха в традиционной культуре Беларуси.....	75

Секцыя 3

СЕМАНТЫКА І МІФАПАЭТЫКА КАЛЯНДАРНАЙ АБРАДНАСЦІ

<i>Вольга Шарая</i> Традыцыйны абрадавы фальклор і сучасныя перспектывы яго даследавання.....	77
<i>Таццяна Кухаронак</i> Каляндарныя святы ў народных уяўленнях вяскоўцаў Буда-Кашалёўскага і Кармянскага раёнаў Гомельскай вобласці.....	78
<i>Анна Вроньска</i> Великопостный обряд повешения Иуды как признак народной религиозности.....	81
<i>Аляксей Камінскі</i> Сімвалічныя формы свята ў дахрысціянскім грамадстве.....	83
<i>Наталля Матыліцкая</i> З гісторыі даследавання каляндарна-абрадавага фальклору Случчыны.....	85
<i>Агата Мацко</i> Феномен святочнай культуры: дэфініцыя паняцця.....	87
<i>Алена Хмелянок</i> Экалагічныя імператывы каляндарнай паэзіі беларусаў.....	88
<i>Вольга Кульчанка</i> Валачобныя сіроцкія песні: да пытання класіфікацыі.....	90
<i>Настасся Вікторчык</i> Каляндарна-песенныя традыцыі вярхоўяў Случы (па матэрыялах палявых экспедыцый БДАМ 1973 – 1980 гг. і 2008 – 2009 гг.).....	90

Секцыя 4

ТРАДЫЦЫЙНАЯ КУЛЬТУРА Ў СУЧАСНАЙ АДУКАЦЫЙНАЙ ПРАСТОРЫ

<i>Вячаслаў Калацэй</i> Вышэйшая школа і этнапедагагічная накіраванасць адукацыі.....	94
<i>Рыма Кавалёва</i> <i>Таццяна Лук'янава</i> Канцэпцыя метадычных указанняў па тэме «Карагодныя песні» да правядзення фальклорнай практыкі студэнтаў-філолагаў Белдзяржуніверсітэта.....	98
<i>Юрый Рыбак</i> Методика музыкально-диалектологических исследований на Украине: опыт львовской школы.....	99
<i>Светлана Садовенко</i> Украинские народные музыкальные игры как средство познания.....	101
<i>Ала Грыцкевіч</i> <i>Алена Лісоўская</i> Нацыянальная культура ў фарміраванні асобы навучэнцаў вучылішча мастацтваў... ..	104
<i>Наталля Петухова</i> Педагагічныя ўмовы фарміравання эстэтычнага ўспрымання прыроды ўдзельнікамі дзіцячага фальклорнага калектыву.....	105
<i>Сергей Тимонов</i> Мультимедийные средства в подготовке специалистов направления «фольклор» специальности «народное творчество».....	107
<i>Алёна Дзедавец</i> Арганізацыя мастацкай дзейнасці школьнікаў у фальклорным калектыве.....	108

<i>Юлія Ваішкова</i> Метадалогія гендэрных даследаванняў у фалькларыстыцы.....	111
--	-----

Секцыя 5

ФАЛЬКЛОР У МІЖПРАДМЕТНЫХ СУВ'ЯЗАХ

<i>Энгельс Дарашэвіч</i> Спадчына вуснай традыцыі (oral heritage of humanity) у структуры культуры.....	113
<i>Екатерина Станиславская</i> Украинский вертеп: традиция и современность.....	115
<i>Галина Нечаева</i> О семантическом сопоставлении композиций заговорных текстов и орнамента рушников. Неглубская и Приснянская традиции.....	116
<i>Тацяна Бачурына</i> Беларускі фальклор у вусных формах рэкламы.....	118
<i>Лариса Лукашенко</i> К проблеме корреляции геолингвистических и мелогеографических явлений (на примере традиционной вокально-обрядовой культуры Северного Подляшья).....	120
<i>Вольга Вярбіцкая</i> Увасабленне фальклору ў творчай спадчыне Якуба Коласа.....	121
<i>Раман Абрамчук</i> Канцэпт Музыкі ў культуры Беларусі.....	124
<i>Антон Сокольчик</i> Фольк-модерн танец как синтез фольклора и ультрасовременных тенденций хореографии.....	126
<i>Юстина Сасновска</i> Воспитательно-этическая и психологическая функция фольклора в творчестве Владислава Хасиора.....	128

Секцыя 6

ПРАБЛЕМЫ ЗАХАВАННЯ І ПЕРАЙМАННЯ НАРОДНОЙ СПЕЎНОЙ ТРАДЫЦЫІ

<i>Роман Двинка</i> Комплексный подход в профессиональной подготовке музыканта-фольклориста (из опыта работы института искусств РГГУ).....	131
<i>Татьяна Теремова</i> О современном состоянии изучения песенного фольклора на Луганщине.....	133
<i>Зоя Босык</i> Устная передача как феномен ритуала традиционной свадебной обрядности украинцев.....	136
<i>Васіліна Прыбылова</i> Этнафор у святле экспедыцыйна-палявых даследаванняў.....	138
<i>Ірэна Катвіцкая</i> Музычны код радзіннага абраду на Беларусі.....	141
<i>Яна Курышко</i> Традиционная полесская певица Анна Курышко.....	144
<i>Галина Курышко</i> Становление постфольклорного исполнительства на Ровенщине.....	146
<i>Наталля Мазурына</i> Суадносiны iнварыянтнасцi i варыянтнасцi ў напевах беларускiх калыханак (на матэрыялах сучаснага запiсу).....	148
<i>Вера Мiшына</i> Адлюстраванне мiфалагiчных уяўленняў аб прасторы ў вясельных песнях беларусаў....	150

Секцыя 7

ПРАБЛЕМЫ ЗАХАВАННЯ І ПАПУЛЯРЫЗАЦЫІ НАРОДНА-ІНСТРУМЕНТАЛЬнай МУЗЫЧНАЙ КУЛЬТУРЫ

<i>Александр Коротеев</i> Тенденции исполнительского искусства на традиционных народных духовых и ударных музыкальных инструментах белорусов.....	152
<i>Юрий Волощук</i> Исполнительский фольклоризм как явление современной культуры (на материале творчества народно-ансамблевых коллективов Прикарпатья).....	155
<i>Ирина Попова</i> Мифология традиционного инструментального наигрыша.....	157

<i>Татьяна Бабич</i> Folk-medieval направление в современном музыкальном искусстве Беларуси.....	162
<i>Виолетта Дутчак</i> Фольклор Прикарпатья в современной звукозаписи.....	164
<i>Ирина Толкач</i> Переосмысление фольклора в произведениях композиторов Беларуси для народных инструментов.....	167
<i>Виктор Кульпин</i> Белорусская дуда как феномен культуры.....	169
<i>Людмила Измаилова</i> Актуализация образно-тематической и художественно-выразительной колокольности в искусстве Беларуси второй половины XX века.....	170
<i>Сергей Дидок</i> Украинский оркестр народных инструментов: проблемы становления и развития.....	171
<i>Светлана Ситникова</i> Актуальные проблемы и современные тенденции в подготовке к концертным выступлениям музыкантов-исполнителей на народных духовых инструментах.....	174
<i>Константин Трамбицкий</i> Популяризация музыкально-инструментального фольклора средствами фестивального движения.....	175
<i>Алеся Гурченко</i> Переосмысление фольклора в современном эстрадном исполнительстве Беларуси (на примере творчества И.Кирчука).....	177
<i>Татьяна Мельникова</i> Народные цимбалы и их возрождение в музыкальной культуре Германии.....	178
<i>Виктория Старикова</i> Дискография исполнительских интерпретаций «Белорусских танцев» И.Жиновича.....	180
<i>Сяргей Ярук</i> Сацыякультурная функцыянальнасць беларускага дудара.....	181
Звесткі аб аўтарах.....	184